

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Boico Victor, Catan Liliana, Guzun Ion, Toma Nadejda,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către avocatul Covganeț Ludmila în numele inculpatului Morari Vasile, de către avocatul Jizdan Liliana în numele inculpatului Ciobanu Mihai și de către avocatul Criclivii Sergiu în numele inculpatului Cazac Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, în cauza penală în privința lui,

Ciobanu Mihai xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxxx.

Morari Vasile xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxxx.

Cazac Andrei xxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 20.02.2019 – 20.11.2019

instanța de apel: 06.12.2019 – 07.07.2020

instanța de recurs ordinar: 18.09.2020 – 01.03.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din 20 noiembrie 2019 a fost încetat procesul penal în cauza penală de învinuire a lui **Ciobanu Mihai** de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, pe motivul împăcării părților.

Ciobanu Mihai a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. (b) și art. 208 alin.(1) Cod penal, și stabilită acestuia pedeapsă după cum urmează:- în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - 1 (un) an și 8 (opt) luni închisoare; - în baza art. 208 alin. (1) Cod penal - 1 (un) an și 2 (două) luni închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită definitiv lui Ciobanu Mihai o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 10 (zece) luni închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal a fost suspendată condiționat pedeapsa cu închisoarea aplicată lui Ciobanu Mihai, fixându-i acestuia un termen de probațiune de 4 (patru) ani și să nu execute această pedeapsă, dacă în termenul de probațiune el nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară va

îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Morari Vasile a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. (b) și art. 208 alin.(1) Cod penal, și stabilită acestuia pedeapsă după cum urmează:- pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - 1 (un) an și 8 (opt) luni închisoare; - pe art. 208 alin. (1) Cod penal - 1 (un) an și 2 (două) luni închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită definitiv lui Morari Vasile o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 10 (zece) luni închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal a fost suspendată condiționat pedeapsa cu închisoarea aplicată lui Morari Vasile, fixându-i acestuia un termen de probațiune de 4 (patru) ani și să nu execute această pedeapsă, dacă în termenul de probațiune el nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Cazac Andrei a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod Penal în conformitate și condamnat în baza acestei Legi la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 4 (patru) luni.

În temeiul art. 90 Cod penal a fost suspendată condiționat pedeapsa cu închisoarea aplicată lui Cazac Andrei, fixându-i acestuia un termen de probațiune de 4 (patru) ani și să nu execute această pedeapsă, dacă în termenul de probațiune el nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată XXXXXXXXXXXX către inculpați urmând ca asupra cuantumului acesteia să se expună instanța civilă. A fost încasat în mod solidar de la inculpații Ciobanu Mihai, Morari Vasile și Cazac Andrei, în beneficiul statului cheltuielile judiciare legate de efectuarea expertizelor judiciare în cuantum de 1216 lei (o mie două sute șaisprezece lei). A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a reținut că, Ciobanu Mihai la data de 10 noiembrie 2018, aproximativ la orele 01.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, acționând împreună cu Cazac Andrei și Morari Vasile, aflându-se în satul XXXXXXXXXXXX, în stradă, în preajma disco-barului "Eragon", fără nici un motiv, din intenții huliganice, demonstrând o obrăznicie deosebită și o lipsă totală de respect față de societate, încâlcind liniștea publică, s-a exprimat cu cuvinte necenzurate și i-a aplicat mai multe lovituri cu mâinile și picioarele lui XXXXXXXXXXXX.

După ce ultimul s-a smuls din mâinile lor și a fugit, l-a ajuns din urmă în fața disco-barului "Eragon", unde în prezența la mai multe persoane, acționând tot împreună cu Cazac Andrei și Morari Vasile, a continuat să-l maltrateze pe XXXXXXXXXXXX, aplicându-i lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, provocându-i vătămări corporale sub formă de multiple excoriații în regiunea capului, corpului și genunchilor bilateral, echimoze în regiunea feței și

degetului II al mâinii drepte.

În timpul maltratării lui XXXXXXXXXXXX, Ciobanu Mihai, a lovit-o de mai multe ori și pe XXXXXXXXXXXX, când acesta a intervenit în apărarea soțului ei, provocându-i vătămări corporale neînsemnate sub formă de echimoze în regiunea feței și piciorului stâng.

XXXXXXXXXX în timpul maltratării sale a pierdut lanțul din metal prețios pe care-l avea la gât, i-a fost deteriorat telefonul mobil, i-a fost ruptă scurta și pantalonii, i-a fost deteriorată încălțăminte.

Tot el, Ciobanu Mihai, la 10 noiembrie 2018, aproximativ la orele 01.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în satul XXXXXXXXXXXX, în stradă, în preajma disco-barului "Eragon", în timpul acțiunilor sale huliganice, i-a aplicat mai multe lovituri cu picioarele lui XXXXXXXXXXXX în regiunea coloanei vertebrale, provocându-i fractura procesului transversal al vertebrei lombare L1 și L2 care condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în conformitate cu acest criteriu, se califică ca vătămare corporală medie.

Tot el, Ciobanu Mihai, la 10 noiembrie 2018, aproximativ la orele 01.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în satul XXXXXXXXXXXX, în stradă, în preajma disco-barului "Eragon", în timpul acțiunilor sale huliganice, prin propriul exemplu și la îndemnul său, la atras pe minorul, Cazac Andrei, la activitate criminală și anume la comiterea infracțiunii de huliganism comisă în privința lui XXXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX.

Morari Vasile, la data de 10 noiembrie 2018, aproximativ la orele 01.00, acționând împreună cu Cazac Andrei și Ciobanu Mihai, aflându-se în satul XXXXXXXXXXXX, în stradă, în preajma disco-barului "Eragon", fără nici un motiv, din intenții huliganice, demonstrând o obrăznicie deosebită și o lipsă totală de respect față de societate, încălcând liniștea publică, s-a exprimat cu cuvinte necenzurate și i-a aplicat mai multe lovituri cu mâinile și picioarele lui XXXXXXXXXXXX.

După ce ultimul s-a smuls din mâinile lor și a fugit, l-a ajuns din urmă în fața disco-barului "Eragon", unde în prezența la mai multe persoane, acționând tot împreună cu Cazac Andrei și Ciobanu Mihai, a continuat să-l maltrateze pe XXXXXXXXXXXX, aplicându-i lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, provocându-i vătămări corporale sub formă de multiple excoriații în regiunea capului, corpului și genunchilor bilateral, echimoze în regiunea feței și degetului II al mâinii drepte.

XXXXXXXXXX în timpul maltratării sale a pierdut lanțul din metal prețios pe care-l avea la gât, i-a fost deteriorat telefonul mobil, i-a fost ruptă scurta și pantalonii, i-a fost deteriorată încălțăminte.

Tot el, Morari Vasile, la 10 noiembrie 2018, aproximativ la orele 01.00, aflându-se în satul XXXXXXXXXXXX, în stradă, în preajma disco-barului "Eragon", în timpul acțiunilor sale huliganice, prin propriul exemplu și la îndemnul său, la atras pe minorul, Cazac Andrei, la activitate criminală și anume la comiterea infracțiunii de huliganism comisă în privința lui XXXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX.

Cazac Andrei la data de 10 noiembrie 2018, aproximativ la orele 01.00,

acționând împreună cu Ciobanu Mihai și Morari Vasile, aflându-se în satul XXXXXXXXXXXX, în stradă, în preajma disco-barului "Eragon", fără nici un motiv, din intenții huliganice, demonstrând o obrăznicie deosebită și o lipsă totală de respect față de societate, încălcând liniștea publică, s-a exprimat cu cuvinte necenzurate și i-a aplicat mai multe lovituri cu mâinile și picioarele lui XXXXXXXXXXXX.

După ce ultimul s-a smuls din mâinile lor și a fugit, l-a ajuns din urmă în fața disco-barului "Eragon", unde în prezența la mai multe persoane, acționând tot împreună cu Ciobanu Mihai și Morari Vasile, a continuat să-l maltrateze pe XXXXXXXXXXXX, aruncând și lovindu-l cu o piatră în regiunea cutiei toracice, apoi aplicându-i lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, provocându-i vătămări corporale sub formă de multiple excoriații în regiunea capului, corpului și genunchilor bilateral, echimoze în regiunea feței și degetului II al mâinii drepte. XXXXXXXXXXXX în timpul maltratării sale a pierdut lanțul din metal prețios pe care-l avea la gât, i-a fost deteriorat telefonul mobil, i-a fost ruptă scurta și pantalonii, i-a fost deteriorată încălțăminte.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

- Procurorul în Procuratura raionului Anenii Noi, Babilev Valerian prin care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea ce ține de pedeapsa stabilită inculpaților, Ciobanu Mihai și Morari Vasile, rejudecarea cazului și stabilirea acestora a următoarelor pedepse:

A înceta procesul penal în privința lui **Ciobanu Mihai** în partea acuzării privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, din motivul împăcării părților.

A-l recunoaște vinovat pe **Ciobanu Mihai** de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) și 208 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea următoarelor pedepse: în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - 2 ani de închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; în baza art. 208 alin. (1) Cod penal - 1 ani de închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor, de stabilit definitiv lui Ciobanu Mihai pedeapsa de 3 ani de închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90/1 Cod penal, a suspenda parțial executarea pedepsei aplicate inculpatului, Ciobanu Mihai și anume 1 ani și 6 luni de închisoare de executat în penitenciar de tip semiînchis și 1 an și 6 luni de închisoare de suspendat executarea pedepsei închisorii pe un termen de probațiune de 3 ani. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei este cea suspendată condiționat.

A-l recunoaște vinovat pe **Morari Vasile** de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) și 208 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea următoarelor pedepse: în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - 2 ani de închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; în baza art. 208 alin. (1) Cod penal - 1 ani de închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor, de

stabilit definitiv lui Morari Vasile pedeapsa de 3 ani de închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90/1 Cod penal, a suspenda parțial executarea pedepsei aplicate inculpatului, Morari Vasile și anume 1 an și 6 luni de închisoare de executat în penitenciar de tip semiînchis și 1 an și 6 luni de închisoare de suspendat executarea pedepsei închisorii pe un termen de probațiune de 3 ani. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei este cea suspendă condiționat.

- Avocatul Antoci Maria în numele părților vătămate XXXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX prin care a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit, pentru prima instanță prin care să fie admisă acțiunea civilă a părților vătămate.

3.1 În argumentarea apelului declarat, procurorul a invocat următoarele:

- la stabilirea pedepselor inculpaților cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii, prima instanță a fost prea indulgentă, nu a luat în considerație argumentele procurorului, nu a luat în considerație comportamentul inculpaților, atât în timpul comiterii infracțiunii, când acestea manifestau o furie și un tupeu ieșit din comun, fapt confirmat prin probele examinate în ședința de judecată, cât și în timpul urmăririi penale, când învinuiau părțile vătămate de depoziții mincinoase;

- aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpaților este contrară prevederilor art. 2 alin. (2) și art. 75 alin. (1) Cod penal;

- instanța de judecată prin aplicarea unei astfel de pedepse neprivative de libertate diminuează acel factor de abținere de la comiterea unor asemenea infracțiuni de către alte persoane sau chiar de către inculpați;

- reeducarea și încadrarea inculpaților, Ciobanu Mihai și Morari Vasile, în societate urmează a fi efectuată numai prin privarea temporară a acestuia de libertate, deoarece numai această pedeapsă poate duce la restabilirea echității sociale, corectarea inculpaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpaților, cât și a altor persoane.

3.2 În argumentarea apelului declarat, avocatul Antoci Maria a invocat următoarele:

- consideră pedeapsa aplicată inculpaților prea blindă reieșind din acțiunile acestora, din starea fizică și morală la care au fost aduși părțile vătămate, ceea ce de altfel, o dovedesc, atât rapoartele de expertiză judiciară anexate la materialele cauzei, cât și fotografiile anexate;

- consideră că instanța de judecată la stabilirea pedepsei n-a ținut cont de prevederile art.61 Cod penal, alin.(1) Cod penal;

- reieșind din agresivitatea inculpaților din seara cu pricina, viața părții vătămate era pusă la o grea încercare și nu este evident cu ce se finisa dacă nu intervenea persoana care a calmat și i-a adus la realitate pe inculpați. În ședința de judecată aceștia au invocat, precum că nu ei au fost inițiatorii conflictului ceea ce nu s-a dovedit în instanța de judecată, cu atât mai mult aceștia nu au înaintat nici

o cerere în acest sens. Iar aplicându-le o pedeapsă condiționată suntem pe poziția că pedepsele aplicate inculpaților nu-și vor atinge scopul;

- cu referire la acțiunea civilă, consideră că aceasta urma a fi admisă potrivit celor invocate în acțiunea civilă, cu atât mai mult că părțile vătămate au avut de suferit atât fizic, cât și moral, ceea ce a fost invocat în cererea înaintată, iar ulterior, instanța admitând în principiu, urmând a înainta în instanța de judecată acțiune civilă.

Sentința a fost atacată cu apel doar în privința inculpaților, Ciobanu Mihai și Morari Vasile în partea stabilirii pedepsei, și în privința lui Morari Vasile și Cazac Andrei în partea acțiunii civile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2020 au fost admis apelul procurorului și a avocatului în numele părților vătămate XXXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX, casată parțial sentința Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, din 20.11.2019, privindu-i doar pe Ciobanu Mihai și Morari Vasile în partea stabilirii pedepsei și în privința lui Morari Vasile și Cazac Andrei în partea acțiunii civile și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Ciobanu Mihai și Morari Vasile recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.287 alin.(2) și 208 alin.(1) Cod penal și condamnați ambii în baza art.287 alin.(2) Cod penal la 1 (unu) an și 8(opt) luni închisoare, în baza art.208 alin.(1) Cod penal la 1 (unu) an și 2 (luni) închisoare, în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal la 2 (doi) ani și 10 (zece) luni închisoare, cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art.90/1 alin.(1) Cod penal, prima parte a pedepsei aplicate lui Ciobanu Mihai și Morari Vasile de 1(unu) an și 5 (cinci) luni închisoare, urmează a fi executat în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 1(unu) an și 5 (cinci) luni, a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 1 (unu) an și 5 (cinci) luni.

A fost admisă acțiunea civilă și s-a încasat de la **Morari Vasile și Cazac Andrei** în beneficiul părții vătămate XXXXXXXXXXXX prejudiciul moral în mărime de 10000 (zece mii) lei de la fiecare și în mod solidar prejudiciul material în mărime de 17245,57 (șaptesprezece mii două sute patruzeci lei 57 bani) lei, 837,93 euro (opt sute treizeci și șapte euro 93 eurocenți), în lei potrivit cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii și cheltuielile de asistență juridică – 6000 (șase mii) lei.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

4.1 *Instanța de apel a statuat că:* prima instanță a stabilit corect starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, prima instanță încadrând just acțiunile inculpatului Morari Vasile potrivit art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi - „Huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei și comise cu obraznicie deosebită, săvârșite de mai multe persoane”, cât și art. 208 alin. (1) Cod penal după indicii calificativi -„atragerea

minorului la activitatea criminală, săvârșită de o persoană care a atins vârsta de 18 ani”.

Instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit corect starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, prima instanță încadrând just acțiunile inculpatului Cazac Andrei potrivit art.287 alin.(3) Cod penal, după indicii calificativi - „Huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei și comise cu obrăznicie deosebită, săvârșite de mai multe persoane, cu aplicarea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății”.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și de drept, vinovăția inculpaților Ciobanu Mihai, Morari Vasile și Cazac Andrei care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, apreciind faptele săvârșite de aceștia, încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat. Cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Din probele administrate în cursul urmăririi penale rezultă că acestea sunt suficiente pentru a constata că faptele există, constituie infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) , art. 208 alin. (1), art. 152 alin. (1) și art. 287 alin. (3) Cod penal, a fost săvârșită de inculpați și sunt de natură să permită stabilirea pedepsei, iar personalitatea inculpaților Ciobanu Mihai, Morari Vasile și Cazac Andrei susceptibilă de a fi supusă răspunderii penale.

Constatarea existenței infracțiunilor imputate inculpaților Ciobanu Mihai, Morari Vasile și Cazac Andrei identificarea făptuitorilor și stabilirea vinovăției sunt dovedite pe deplin inclusiv prin următoarele probe, mijloace de probă și procedee probatorii, administrate în faza de urmărire penală și examinate în ședința de judecată a primei instanțe și instanței de apel(f.d.14-14 a deciziei)

Cu referire la solicitarea procurorului de aplicare a unei pedepse mai aspre în privința inculpatului Ciobanu Mihai și Morari Vasile în partea stabilirii pedepsei, instanța de apel a reținut că din conținutul apelului se constată că ultimul invocă ca temei de casare a sentinței - individualizarea incorectă a pedepsei de către prima instanță.

Analizând temeiul nominalizat în raport cu motivele invocate în apel, instanța de apel a constatat că acesta își găsește confirmarea la judecarea apelului declarat de acuzatorul de stat, existând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării și stabilirii pedepsei.

La capitolul numirii pedepsei inculpaților Ciobanu Mihai și Morari Vasile, instanța de apel a considerat că concluzia primei instanțe nu corespunde stării de drept și neîntemeiată din punct de vedere al principiilor stabilirii pedepsei penale și nu a respectat prevederile art. 96, art. 385 alin. (1) și art. 394 alin. (1) și alin. (2) Cod procedură penală.

Instanța de apel a reținut plauzibil argumentul procurorului potrivit căruia, la emiterea sentinței prima instanță a aplicat o pedeapsă prea blândă inculpaților

Ciobanu Mihai și Morari Vasile, la caz prin aplicarea art. 90 Cod penal, nu va fi restabilită echitatea socială.

Instanța de apel a amintit că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

La caz, s-a reținut că, prima instanță incorect a constatat că condițiile necesare pentru a fi invocată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei în privința inculpaților Ciobanu Mihai și Morari Vasile sunt întrunite, mai mult instanța nici nu și-a motivat soluția corespunzător.

Instanța de apel a conchis că în privința inculpaților Ciobanu Mihai și Morari Vasile, urmează a fi stabilită executarea pedepsei aplicate de către instanța de apel în penitenciar de tip semiînchis, cu excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, deoarece doar prin executarea reală a pedepsei, inculpații vor conștientiza gravitatea acțiunilor lui, precum și va fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, oferindu-se și părții vătămate o satisfacție morală echitabilă.

Opozant argumentelor invocate în susținerea poziției de aplicare la caz a prevederilor art. 90¹ Cod penal, instanța de apel analizând hotărârea judecătorească atacată sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele stabilite în prezenta cauză, la adoptarea soluției a ținut cont în deplină măsură de dispoziția alin. (1) art. 75 Cod penal.

În opinia instanței de apel, în speța dată, sunt justificate raționamentele instanței, precum că scopul legii penale în cauza deferită judecării va fi atins prin executarea parțială a pedepsei reale cu închisoare de către inculpat, în corespundere cu dispozițiile art. 90¹ Cod penal, nefiind constatate suficiente motive pentru a aplica, la caz, suspendarea condiționată a pedepsei cu închisoare integrală, în condițiile art. 90 Cod penal.

Instanța de apel a aplicat inculpaților Ciobanu Mihai și Morari Vasile o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpaților Ciobanu Mihai și Morari Vasile, a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta, cât și alte persoane să se convingă despre necesitatea respectării normelor de conviețuire în societate și neadmiterii de a fi comise fapte ce sunt sancționate de legea penală.

Instanța de apel, analizând cerința avocatului în numele părților vătămate XXXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX în privința lui Morari Vasile și Cazac Andrei în partea acțiunii civile, prin prisma temeiului invocat, a constatat că acesta și-a găsit

confirmarea la judecarea apelului declarat.

Mărimea prejudiciului moral solicitat de către părțile vătămate XXXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX în cuantum de 100000 lei, nu a fost dovedit în mărimea solicitată, este de reținut faptul că partea vătămată fără îndoială a avut de suferit moral în urma acțiunilor ilegale ale inculpaților Morari Vasile și Cazac Andrei, prin faptul că a avut stări de stres, disconfort, dureri suportate, suferințe psihice în urma agresării de către inculpați, instanța de apel a considerat mărimea prejudiciului moral pretins de partea vătămată în sumă de 100000 lei unul exorbitant.

Instanța de apel, din cumulul circumstanțelor speței, a ajuns la concluzia că în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a inculpaților Morari Vasile și Cazac Andrei, este oportun a încasa suma a câte 10000 lei, de la fiecare, considerând că această despăgubire corespunde suferințelor psihice suportate de către reclamantă și poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

Cu referire la solicitarea părților vătămate XXXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX privind încasarea din contul inculpatului Morari Vasile și Cazac Andrei a prejudiciului material, instanța de apel a considerat corect a soluționa acțiunea civilă în această parte și a dispune admiterea acesteia în mărimea sumei probate de 17245,57 (șaptesprezece mii două sute patruzeci lei 57 bani) lei, 837,93 euro (opt sute treizeci și șapte euro 93 eurocenți), în lei potrivit cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii.

Cu referire la pretenția aferent cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 6000 lei, instanța de apel a reținut ca fiind rezonabil încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- *Avocatul Covganeț Ludmila în numele inculpatului Morari Vasile*, prin care invocând incidența pct. **6 și 10** din dispozițiile art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie menținută sentința.

- *Avocatul Jizdan Liliana în numele inculpatului Ciobanu Mihai*, prin care invocând incidența pct. **6 și 10** din dispozițiile art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și menținerea sentinței primei instanțe.

- *Avocatul Criclivoi Sergiu în numele inculpatului Cazac Andrei*, prin care invocând incidența pct. **6, 8 și 12** din dispozițiile art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel Chișinău.

5.1 În susținerea recursului avocatul Covganeț Ludmila a invocat că:

- consideră că prima instanță a conchis corect posibilitatea corijării inculpatului fără executarea reală a pedepsei cu închisoare, or, având în vedere căința sinceră a inculpatului, este unicul întreținător al familiei, prima instanță corect a conchis că o pedeapsă non privativă de libertate este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea

condamnațiilor, cât și a altor persoane, motivând prin aceea că, lipsesc circumstanțe agravante, sunt prezente circumstanțe atenuante, cum ar fi personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv, a comis pentru prima dată o infracțiune, infracțiunea a fost săvârșită de o persoană care a atins vârsta de 18 ani dar nu a atins vârsta de 21 ani;

- la aplicarea pedepsei lui *Morari Vasile*, instanța de apel n-a ținut cont de faptul că pedeapsă urmează a fi echitabilă, impunând lipsuri și restricții ale drepturilor inculpatului proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune;

- aplicarea în privința lui *Morari Vasile* a unei pedepse cu suspendarea condiționată a pedepsei va asigura aplicarea unei pedepse echitabile, condiționând gradul influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului;

- consideră că pedeapsa stabilită prin sentința primei instanțe va contribui în cel mai eficient mod la conștientizarea de către inculpat a faptei infracționale comise, constituind și o măsură eficientă de profilaxie socială ce va contribui la iradierea în perspectivă a faptelor infracționale de această categorie;

- în speță, nu au fost constatate circumstanțe agravante, iar art. 287 alin.2 lit. b), art.208 alin.(1) Cod penal prevede pedepse alternative, închisoare cu posibilitatea suspendării condiționate, în partea descriptivă a deciziei contestate lipsește cu desăvârșire argumentarea caracterului excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoarea și motivarea că o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei;

- consideră că instanța de apel nu a analizat obiectiv circumstanțele cauzei, nu a ținut cont de principiul individualizării pedepsei penale, nu s-au respectat cerințele art.6 CEDO privitor la asigurarea unui proces echitabil, nu s-a expus din care motive a aplicat o pedeapsă aspră, deoarece în cauză nu sunt impedimente pentru aplicarea unei pedepse mai blânde;

- în privința acțiunii civile a menționat faptul că la materialele cauzei n-au fost prezentate calculele privind formarea prejudiciului material, astfel că acțiunea civilă urma a fi examinată separat.

5.2 În susținerea recursului avocatul Jizdan Liliana a indicat că:

- prima instanță corect a stabilit starea de fapt și de drept, a dat o apreciere juridică corectă probelor acumulate în dosar, calificând acțiunile inculpatului Ciobanu Mihai conform prevederilor art.287 alin.(2) lit. b) și art. 208 alin.(1) Cod penal și aplicându-i acestuia pedeapsă sub forma de închisoare cu suspendare condiționată pe un termen de 4 ani, această hotărâre având la baza probele legal administrate și personalitatea inculpatului Ciobanu Mihai;

- decizia instanței de apel este una nemotivată, contradictorie și bazată doar pe presupuneri, la fel ca și argumentele procurorului referitoare la necesitatea aplicării în privința lui Ciobanu Mihai a pedepsei privative de libertate, instanța de apel apreciind probele doar în favoarea acuzatorului de stat, și fără a motiva

care este necesitatea aplicării unei pedepse reale, a decis izolarea condamnatului interpretând greșit prevederile art.90 alin.(1) din Cod penal, și anume, că hotărârea primei instanțe este criticată în partea stabilirii pedepsei, a fi una prea blândă reieșind din personalitatea inculpatului Ciobanu Mihai;

- argumentele instanței de apel care au stat la baza aplicării unei pedepse sub formă de privare de libertate, le consideră total contradictorii cu probele administrate și verificate din materialele cauzei, care au confirmat personalitatea inculpatului, și anume că: Ciobanu Mihai este caracterizat pozitiv; anterior nu a săvârșit careva infracțiuni sau alte abateri de la lege; în partea săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 152 Cod penal acesta s-a împăcat cu partea vătămată; inculpatul benevol a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate, împăcându-se cu aceasta; din momentul pronunțării sentinței și pînă în prezent, inculpatul deja a dat dovadă de un comportament adecvat, neavând careva abateri de la lege;

- consideră că prima instanță, absolut corect și legal, a ajuns la concluzia că reeducarea și corectarea condamnatului este posibilă tară a-l izola pe acesta de societate;

- argumentele invocate de către instanța de apel în decizia sa, precum că apare necesitate de aplicare a pedepsei privative de libertate, deoarece raționamentul de aplicare a art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia pînă la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în timpul procesului, le consideră absolut contradictorii cu circumstanțele cauzei, deoarece aceste argumente anume că se referă la personalitatea inculpatului Ciobanu Mihai, așa cum pe parcursul examinării cauzei a dat dovadă de un comportament adecvat, a recunoscut vinovăția în infracțiunile săvârșite, căindu-se sincer pentru săvârșirea acestora, a reparat paguba cauzată părții vătămate, s-a împăcat cu partea vătămată, este caracterizat pozitiv ca locuitor al satului, a săvârșit pentru prima dată o infracțiune;

- instanța de apel a mai pus la baza aplicării pedepsei, circumstanța agravantă și anume că Ciobanu Mihai în momentul săvârșirii infracțiunii se afla în stare de ebrietate, cu toată că acest fapt nu a fost dovedit nici într-un fel, nu au fost anexate careva acte care confirmă starea de ebrietate a lui Ciobanu și gradul acesteia, deci este absolut ilegal a pune la baza aplicării unei pedepse sub formă de privare de libertate un fapt care nu a fost dovedit, astfel fiindu-i încălcat dreptul condamnatului la un proces echitabil;

- instanța de apel, a ignorat declarațiile martorului Croitor Andrei, care a declarat că este prietenul părții vătămate și că în seara săvârșirii infracțiunii, partea vătămată XXXXXXXXXXXX era destul de servit, vizual aflându-se într-o stare de ebrietate avansată, totodată declarând că mai mult în timpul conflictului dintre partea vătămată și inculpatul Ciobanu Mihai, se auzea mai mult glasul părții vătămate, care și numea inculpații cu cuvinte necenzurate;

- instanța de apel, nu a luat în considerație cronologia evenimentelor și faptul că în mare parte, săvârșirea infracțiunilor de către Ciobanu Mihai, a fost determinată de comportamentul neadecvat al părții vătămate, provocându-l într-un fel sau altul pe Ciobanu Mihai la aplicarea violenței, în motivarea deciziei sale, instanța de apel limitându-se doar la indicarea declarațiilor acestui martor, fără a se expune asupra esenței acestor declarații ca probă. Instanța de apel a ignorat prevederile art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală;

- instanța de apel fără a verifica și a se pronunța asupra temeiniciei probelor examinate de prima instanță, s-a referit superficial la argumentele invocate de procuror în apel, precum că pedeapsa aplicată lui Ciobanu Mihai este una prea blândă și reeducarea acestuia este posibilă doar prin privarea lui de libertate, fără a lua în considerație faptele dovedite în cadrul examinării cauzei care se referă la personalitatea lui Ciobanu Mihai și faptul că prin comportamentul de care a dat dovadă din momentul săvârșirii infracțiunii și pînă la înlăturarea rezultatelor survenite în urma săvârșirii, inculpatul a demonstrat că poate fi reeducat și încadrat în societate și prin aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, așa cum a concluzionat și prima instanță;

- în partea descriptivă a deciziei instanței de apel, inculpatul Ciobanu Mihai este caracterizat, prin materialele anexate, pozitiv, în latura personalității sale și atitudinii față de judecarea cauzei și față de însăși părțile vătămate, împăcându-se cu acestea și reparându-le prejudiciul cauzat, iar în argumentarea aplicării pedepsei privative de libertate în privința lui Ciobanu Mihai, instanța de apel se contrazice;

- consideră că pedeapsa aplicată de către instanța de apel este prea aspră în coraport cu personalitatea lui Ciobanu Mihai și circumstanțele cauzei constatate pe parcursul examinării cauzei, iar inculpatul Ciobanu Mihai, prin comportamentul său și atitudinea față de descoperirea infracțiunii, a dat dovadă de faptul că poate fi reeducat prin aplicarea unei pedepse neprivative de libertate;

- poziția instanței de apel și argumentele invocate referitoare la neaplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, le consideră nemotivate, invocând că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, limitându-se formai la susținerea poziției procurorului precum că aplicarea unei pedepse în baza art. 90 Cod penal ar fi insuficientă pentru reeducarea lui Ciobanu Mihai.

5.3 În susținerea recursului avocatul Criclivoi Sergiu a indicat că:

- consideră că instanța de apel prin decizia sa neîntemeiat s-a expus numai asupra acțiunii civile a părții vătămate XXXXXXXXXX, dar nu și asupra acțiunii civile înaintate de partea vătămată XXXXXXXXXX;

- consideră că prima instanță tot ilegal nu s-a pronunțat asupra acțiunii civile înaintate de XXXXXXXXXX;

- consideră că prin admiterea cererii de concretizare a acțiunii civile a părții vătămate XXXXXXXXXX, instanța de apel neîntemeiat și ilegal a admis noi circumstanțe de fapt și drept, care nu au fost luate în considerație nici la întocmirea rechizitoriului, nici la adoptarea sentinței și nici la adoptarea deciziei și anume că,

din afirmațiile avocatului părții vătămate expuse în cererea de concretizare a acțiunii civile din 05.09.2020 (f.d.32- 33, V-2) că, partea vătămată XXXXXXXXXXXX la 10.11.2018, nu a fost oprită fără motiv de inculpați, cum a constatat organul de urmărire penală, prima instanță și instanța de apel, dar pentru că XXXXXXXXXXXX avea la sine o suma mare de bani în sumă de 16529,77 lei, pentru ce i-a fost smuls lăntșorul de aur de la gât (de văzut textul din cerere);

- instanța de apel la adoptarea deciziei, neîntemeiat nu a luat în considerație nici faptul că inculpatul Ciobanu Mihai i-a achitat părții vătămate XXXXXXXXXXXX suma de 100000 (o sută mii) pentru un prejudiciu "inventat", pentru îmbogățire nejustificată;

- consideră că instanța de apel, a admis erori grave de fapt, s-a dat o încadrare juridică greșită faptei, s-a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care inculpatul Cazac Andrei a fost pus sub învinuire, pronunțându-se greșit asupra motivelor invocate în cererea de apel de avocatul părților vătămate, nu a cercetat amănunțit aspectele învinuirii înaintate, nu a verificat și nu a apreciat profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, nu a dat o evaluare cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fierării probe examinate, nu a analizat în modul cuvenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate inculpatului, nu a elucidat faptele importate pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, nu și-a argumentat clar concluziile în decizia adoptată, precum și de practica relevantă a CEDO, prin ce a dat o hotărâre ilegală și neîntemeiată, erori care după părerea apărării pot fi reparate numai de instanța de apel și nu de instanța de recurs.

6. Asupra recursurilor ordinare ale apărătorilor inculpaților, avocatul Antoci Maria în numele părților vătămate a depus referință, pledând pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. Judecând recursurile declarate Colegiul penal consideră justificat *admiterea acestora*, cu casarea hotărârii atacate și menținerea sentinței primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 alin.(1) Codul de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Conform alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material, iar pedeapsa aplicată inculpatului a fost individualizată în strictă conformitate cu exigențele legii penale.

Judecând recursurile ordinare și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, menține hotărârea primei instanțe, cînd apelul a fost greșit admis.

Colegiul penal reține că, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă

temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției respective, urmând a fi emisă în conformitate cu prevederile art. 410 alin. (1), 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, potrivit căror instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță.

La caz, avocații inculpaților au atacat decizia instanței de apel, nefiind de acord cu pedeapsa aplicată inculpaților și soluția referitor la acțiunea civilă, iar în drept recurenții au invocat temeiurile de recurs prevăzute de *pct. 6), 8), 10) și 12)* din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Din textul deciziei contestate se observă că, instanța de apel la baza soluției sale pune doar faptul că, pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării pedepsei este neproportională consecințelor faptei comise și prin urmare, nu-și va atinge scopul de corectare a condamnatului, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și din partea altor persoane, invocând totodată și pericolul social al faptei, că infracțiunea comisă de inculpat se atribuie la categoria celor grave.

Verificând argumentele recursurilor în raport cu materialele cauzei penale, instanța de recurs constată că, instanțele ierarhic inferioare în cazul supus judecării, au examinat probele administrate la dosar, verificându-le atât cele obținute în procesul urmăririi penale cât și cele administrate în cadrul ședințelor de judecată, întemeiat concluzionând despre confirmarea vinovăției lui Ciobanu Mihai și Morari Vasile în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) și art. 208 alin. (1) Cod penal.

Totodată, referitor la chestiunea de individualizare a pedepsei reținute în sarcina inculpaților Ciobanu Mihai și Morari Vasile de către instanța de apel, și anume, prin care aceștia au fost recunoscut vinovați și condamnați în baza art. 287 alin. (2), lit. b) și art. 208 alin. (1) Cod penal, prin aplicarea art. 84 Cod penal și la 2 (doi) ani (10) luni închisoare și în temeiul art.90/1 alin.(1) Cod penal, prima parte a pedepsei aplicate lui Ciobanu Mihai și Morari Vasile de 1(unu) an și 5 (cinci) luni închisoare, urmează a fi executat în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 1(unu) an și 5 (cinci) luni, a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 1 (unu) an și 5 (cinci) luni, cu excluderea art. 90 Cod penal (aplicat de către prima instanță), instanța de recurs o consideră fiind una superficial argumentată, care nu justifică soluția adoptată de către instanța de apel. Instanța de apel a statuat asupra unei concluzii eronate privitor la neaplicarea art. 90 Cod penal în privința inculpaților Ciobanu Mihai și Morari Vasile, bazându-se pe faptul că „... la emiterea sentinței instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea blândă inculpaților Ciobanu Mihai și Morari Vasile, la caz prin aplicarea art. 90 Cod penal, nu va fi restabilită echitatea socială.”

Colegiul penal lărgit analizând soluția în coraport cu motivarea hotărârii,

reține că la baza acesteia stau de fapt, circumstanțele cauzei și materialele verificate și cercetate de către instanța de fond, care au fost invocate la adoptarea sentinței sale, iar careva date, informații sau circumstanțe noi, care a-r justifica aplicarea pedepsei privative de libertate inculpaților, ca fiind unica corectă și necesară, fără a indica concret care circumstanțe determina instanța de apel de a aplica exclusiv pedeapsa cu închisoare.

În situația creată, Colegiul penal lărgit consideră că, soluția instanței de apel este una nejustificată, inculpaților fiind aplicată o pedeapsă disproporționat de aspră în raport cu faptele comise, personalitatea făptașilor, circumstanțele atenuante și agravante.

Astfel, Colegiul penal apreciază ca fiind insuficientă, pentru aplicarea pedepsei cu închisoarea față de inculpați, simpla expunere a faptului precum că, pedeapsa cu suspendare, aplicată de către instanța de fond este una incorectă, și nu va duce la atingerea scopului pedepsei penale și restabilirea echității sociale.

Prin urmare, fără expunerea motivată a considerentelor din care motive este aplicabilă față de inculpați doar pedeapsa cu închisoare, precum și din care motive nu pot fi luate în considerare circumstanțele atenuante, în raport cu motivarea desfășurată dată de către instanța de fond l-a individualizarea pedepselor, determină în final Colegiul penal de a considera greșită soluția de admitere a apelului declarat de către procuror referitor la excluderea din pedeapsa stabilită de către instanța de fond a prevederilor art.90 Cod procedură penală.

În consecință, Colegiul penal observă că, pentru anularea hotărârii instanței de fond, instanța de apel nu a dat soluției adoptate o motivare corespunzătoare, prevederilor art. 61, 75 Cod penal. Potrivit prevederilor art.75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială. Aplicarea unei pedepse inechitabile poate avea drept consecință violarea drepturilor omului protejate de Convenția Europeană.

Colegiul penal lărgit amintește că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art.62- 71 Cod penal, sunt termenul și mărimea acesteia

conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

După individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei poate fi atins și prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe un termen de probă.

Așadar, aplicarea prevederilor art.90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

În speță, reieșind din soluția adoptată de instanța de apel, se constată că, la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpaților Ciobanu Mihai și Morari Vasile, instanța nu a avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și 75-76 Cod penal, nu a ținut seama de faptul săvârșirii infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani, fiind la prima abatere a Legii penale, a fost recuperat prejudiciului material și moral, de către Administrația Publică locală inculpații Ciobanu Mihai și Morari Vasile au fost caracterizați pozitiv, au loc permanent de trai, infracțiunile comise se atribuie la categoria celor mai puțin grave, modul cum au fost săvârșite, or, circumstanțe care, per ansamblu, permit instanței stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Astfel, instanța de recurs apreciază că modalitatea de executare aleasă și cuantumul pedepsei aplicate pentru infracțiunile prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) și art. 208 alin. (1) Cod penal săvârșite de Ciobanu Mihai și Morari Vasile, nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere faptele comise și urmările produse.

Mai mult, Colegiul penal lărgit amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura

rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Totodată, este important ca executarea pedepsei să nu cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: - împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; - starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; - natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii; - motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; - natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; - conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; - nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

În speță, așa cum rezultă din textul sentinței, instanța și-a motivat dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpaților Ciobanu Mihai și Morari Vasile, concluzionând că aceștia se pot îndrepta fără executarea reală a pedepsei închisorii.

Pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpaților în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a acestora precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea lor, cât și a altor persoane.

În plus la cele menționate, instanța de judecată a ținut seama de trecutul inculpaților Ciobanu Mihai și Morari Vasile, mediul în care trăiesc, modul de comportare în cadrul ședinței de judecată, în familie, în societate etc.

Din cele expuse mai sus, instanța de recurs consideră că, la caz, nu există careva interdicții pentru condamnarea cu suspendarea condiționată inculpaților Ciobanu Mihai și Morari Vasile, cu atât mai mult că, săvârșirea infracțiunilor a avut loc de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani, în temeiul art. 76 Cod penal reprezintă circumstanță atenuantă, fapt ignorat de către instanța de apel.

În concluzie, Colegiul lărgit reține că, pedeapsa aplicată lui Ciobanu Mihai și Morari Vasile de către prima instanță este una echitabilă, proporțională cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale. Or, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Din examinarea condițiilor în care instanța poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei în privința inculpatului, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate din care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde, fiind totodată obligată să indice motivele care au stat la baza aplicării sau neaplicării acestei facilități.

În consecință, ținând cont de aceste împrejurări și având în vedere atât principiul prevăzut în art. 4 Cod penal – umanismul legii penale, cât și prevederile

art. 61 alin. (2) Cod penal, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că sentința adoptată de prima instanță este una legală, întemeiată și motivată în partea ce ține de aplicarea pedepsei cu suspendarea condiționată pe un termen de probă de 4 (aptru) ani în privința lui Ciobanu Andrei, deoarece careva interdicții la aplicarea art. 90 Cod penal instanța de recurs nu a stabilit.

În cazul dat, Colegiul lărgit consideră că, soluția instanței de apel este una superficială or, pedeapsa aplicată inculpaților prin sentința instanței de fond este una echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială.

Referitor la acțiunea civilă, instanța de recurs ordinar constată că prima instanță corect a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată xxxxxxxxxx către inculpați urmând ca asupra cuantumului acesteia să se expună instanța civilă, or, instanța de apel a făcut o evaluare și apreciere vădit neconcordanță a probelor prezentate de părți, ce s-a reflectat în soluția pronunțată.

Procedând în asemenea mod, instanța de apel n-a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, or de către instanța de apel nu au fost stabilite alte circumstanțe de fapt și de drept ce ar fi fost omise de către prima instanță.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit menționează că prima instanță corect și-a motivat soluția făcând trimitere la dispozițiile art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală potrivit căruia că, în cazuri excepționale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, or reprezentantul părții vătămate nici în prima instanță și nici în instanța de apel nu prezentat desfășurarea calculelor privind formarea prejudiciului material, a cheltuielilor de asistență juridică, iar prejudiciul moral a fost înaintat numai față de doi inculpați, însă s-a solicitat încasarea solidară a prejudiciului, prin urmare este necesară administrarea de probe, pentru a putea da o evaluare convenită prezenței prejudiciului material și moral.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursurile declarate de către avocatul Covganeț Ludmila în numele inculpatului Morari Vasile, de către avocatul Jizdan Liliana în numele inculpatului Ciobanu Mihai și de către avocatul Criclivii Sergiu în numele inculpatului Cazac Andrei, urmează a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 20 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Ciobanu Mihai xx, Morari Vasile xxx, Cazac Andrei xxxx*.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Covganeț Ludmila în numele inculpatului Morari Vasile, de către avocatul Jizdan Liliana în numele inculpatului Ciobanu Mihai și de către avocatul Criclivîi Sergiu în numele inculpatului Cazac Andrei, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, pe motiv că apelul a fost greșit admis și menține sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 20 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Ciobanu Mihai xxx, Morari Vasile x, Cazac Andrei xxx, .*

Ciobanu Mihai xxx și Morari Vasile xxxxxx, se eliberează imediat din penitenciar dacă nu execută arest preventiv sau pedeapsa cu închisoare, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 30 martie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Boico Victor

Catan Liliana

Guzun Ion

Toma Nadejda